

SläktKuriren

Nr 24. Årgång 45 (1/2009). Utg dag 23/6 2009.
Sporadiskt utgiven sedan 1965.

Släktföreningen fyllde 80 år 2005

*Enighet ger styrka, besegrar hindren och vinner ändamålet (förklaring se fotnot *)*

Informationsblad för ERNBERG-EHRENBERSKA SLÄKTFÖRENINGEN

Chefredaktör: Ingemar Ernberg, tillika utgivare. Medarbetare Jonas Hök, Jan Ernberg. Red:s adress: I. Ernberg, Smultrongränd 18, 18245 Enebyberg. Tel: 08/7688825. Fax: 08/7688825.

Årets släkt-picknick Edsbers slott i Sollentuna Lördag 29/8 2009

Samling i slottsparken kl 12.30; för detaljer se sid 2
För upplysningar kontakta Jan Ernberg, tel 08/7580892

I övrigt i detta nummer: Släkt PickNick vid Edsbergs slott s 2; Släktmötet i Stockholm 2008 s 3; Protokoll från detsamma s. 7; Erland von Koch av *Annika Alm-Ekman* s.10; Rapport från Sydgeorgien av *Anna Øverengen* s.10; Om Gordon Ernberg I Rotemansarkivet av *Jonas Hök* s. 12 Illuminationen i Farbror Gustafs fönster-en lösning av *Bengt Ehrenberg* s. 14; Hyllningdikt till Otto Ernberg s 15; Om enskilda verser s 16; **BETALA MEDLEMSAVGIFT 2009** s17; Blankett s 18

Ta en titt på nya hemsidan:

<http://www.ernberg.info/>

Information, historia, bilder och mycket annat.

Skicka ev synpunkter och förslag till Johan Ernberg <ernberg@ties.itu.int>

Kan vi få Din E-postadress?

Tacksamma om Ni ville skicka ett mail till jan.ernberg @home.se, för att vi skall kunna skicka meddelanden och Släktkuriren via mail. Vi kommer inte att lägga ut Din adress på nätet. /Med vänliga hälsningar *Jan Ernberg* /Ordförande

*"Bevingat ord" myntat av farbror Gustaf i smb med invigningen av Carlsrona-Wexjö Jernväg 1874. Tack vare sin okuvliga energi och även med stor personlig ekonomisk insats genomdrev farbror Gustaf förslaget, och i början av augusti månad 1874 invigdes järnvägen av Konung Oscar II, som för ändamålet gästade staden. Invigningsdagen firades på kvällen med illumination i staden. Samtliga fönster å fasaden till farbror Gustafs stora, mitt emot norra delen av Hoglands park belägna fastighet voro då upplysta medelst till färgen granatgnistrande röda lampor, varigenom man där kunde avläsa följande tänkvärda inskription /med antalet bokstäver precis motsvarande fönsterrutorna i fasaden: "**Enighet ger styrka, besegrar hindren och vinner ändamålet**". Arrangemanget gjorde god effekt och en stor skara människor skockade sig utanför byggnaden för att betrakta skådespelet. Säkert var det en stor och lycklig dag för upphovsmannen.

Lördagen den 29 augusti kl 12.30 har vi vår sedvanliga slottsträff

I år skall vi besöka Edsbergs slott, där vi har pic-nic med frågesport och boulettering. Vi träffas på gräsmattan mellan slottet och Edsviken.

Kl 15.00 finns möjlighet att besöka Edsviks konsthall som ligger i slottets gamla ladugård. Där visas bl a The Terracotta woman, se nedan.

Där finns också KAFÉET ALKEMISTEN Öppet tisdag -söndag 11-16. Här serveras nybakat kaffebröd och en god hemlagad

lunch varje dag. Vår ambition är att erbjuda er en smakrik och god stund i vår fantastiskt fina miljö.

Bilparkering finns vid konsthallen och vid simhallen.

PENDELTÅG FRÅN STOCKHOLM till Sollentuna Station (Tåg mot Märsta). Därifrån går flera bussar, med 5 minuters färdväg till Edsvik
520 och 527 till hpl Rudbeckskolan
525, 607, 627 till hpl Edsbacka
565 till hpl Sim-och sporthallen

Anmäl Er gärna till Jan Ernberg tel 08/7580892 eller jan.ernberg@home.se

THE TERRACOTTA WOMAN

MARIAN HEYERDAHL
SKULPTUR | INSTALLATION

Öppet tisdag – söndag 11-17

lördag –söndag öppen VISNING kl 13 och kl 15

Inträde 80kr

Utställningen pågår till den 13 september

Bakifrån ser de ut som originalen, terrakottasoldaterna från Xi'an i Kina. Men framifrån är de kvinnor, vi möter dem i naturlig storlek. Det är sammanlagt 57 skulpturer var och en med personlighet och sitt särskilda budskap.

”-Jag har skulpterat dem för att uttrycka min kärlek till freden” säger Marian Heyerdahl.

Släktens **slottsträffar**

(mellan de stora släktmötena)

1994	20/8	Hagaparken
1995	19/8	Drottningholm
1997	23/8	Hässelby slott
1998	22/8	Ulriksdals slott
2000	26/8	Steninge slott
2001	25/8	Häringe slott
2003	23/8	Tyringe slott
2004	4/9	Svartsjö slott
2006	2/9	Uppsala slott
2007	26/8	Rosendals slott
2009	29/8	Edsbergs slott

Släktmötet 2008 i Stockholm

Ordförande Jan om Släktmötet 2008

Av Jan Ernberg

Jag vill tacka alla som deltog i släktmötet för att det blev så lyckat. Det är verkligen roligt att så många kommer trots att våra släktband blir svagare och svagare med varje generation. Det tyder på att devisen i Gustafs hus fönster fortfarande är giltig, trots ifrågasättandet om den överhuvudtaget har lyst i

fönstren. Devisen lyder: Enighet ger styrka, besegrar hindren och vinner ändamålet.

Jag vill särskilt tacka Ingemar för lån av lokalen och ett mycket intressant föredrag om vad han sysslar med och efterföljande visning av institutionen. Vidare Annika för alla småsaker som måste fixas för ett lyckat möte. Michael, Jonas och Bengt för intressanta berättelser om vad några av våra gamla släktingar utfört. Erik för intressant föredrag och visning av Postmuseum. Jag hade en föreställning om att det var ett ganska "torrt och dammigt" museum men visade det sig vara ett mycket levande och intressant ställe väl värt att besöka flera gånger. Per skall ha en eloge för sin roll som Toast master. Sist vill jag tacka min särbo Ingrid som ställt upp och hjälpt till med det mesta.

Så nu är det dags att börja förbereda för nästa släktmöte om 3 år. Vi i släktrådet tar gärna emot förslag på var och hur nästa släktmöte skall genomföras.

Deltagare i Släktmötet 2008: 1. Jarl Ehrenberg, 2. Erika Forsberg, 3. Annika Alm-Ekman, 4. Marianne Lemtorp, 5. Jonas Hök, 6. Johan Ernberg, 7. Peter Brückner, 8. Ingemar Ernberg, 9. Brit Kockum, 10. Ulla Øverengen, 11. Jens Brückner, 12. Rasmus Friberg, 13. Gabriella Hök, 14. Jesper Hök, 15. Harald Ernberg, 16. Helena Friberg, 17. Bettina Lemtorp, 18. Oline Lemtorp, 19. Malin Laurell, 20. Gunnel Kalme, 21. Anders Ehrenberg, 22. Staffan Riben, 23. Bertil Humble, 24. Marianne Humble, 25. Kristina Åkerman-Klaesson, 26. Jan Ernberg, 27. Marie Bergström, 28. Janet Riben, 29. Eva Ernberg, 30. Hans Gunnar Øverengen, 31. Eva Ygge, 32. Malin Ernberg, 33. Per Zetterqvist, 34. Svante Ernberg, 35. Anna Riben, 36. Sara Bergström, 37. Bernhard Bergström, 38. Annika Bergström, 39. Ylva Ernberg, 40. Michael Bergström, 41. Bengt Ehrenberg, 42. Birgitta Ehrenberg, 43. Ingrid Gerdin, 44. Inger Kockum. Fotograf Björn Forsberg.

Studiebesök på Ingemars KI-laboratorium

Delar av Ungdomskommittén: Bernhard, Sara och Anna

Samling vid "Ingemar Ehrenbergs obelisk" på Slottsbacken

Guidning vid Kåkbrinken

Bertil, Peter och Johan i Postmuseums restaurang

PROTOKOLL SLÄKTMÖTE I STOCKHOLM den 30 – 31 augusti 2008

Ett antal släktingar samlades på lördagen kl.13 på Karolinska Institutet i Solna, för ett släktmöte i den medicinska vetenskapens tecken. Ingemar Ernberg tog emot oss på sin institution för Mikro-, Tumör- och Cellbiologi (MTC). Där fick vi senare både en intressant orientering om verksamheten, med internationella anknytningar, och en guidad rundvandring bland laboratorier och välinredda arbetsrum.

I en föreläsningssal genomfördes

MÖTESFÖRHANDLINGAR FÖR ERNBERG - EHRENBEGSKA TRIENNALEN

§ 1 Släktrådets ordförande Jan Ernberg välkomnade 51 medlemmar av den illustra föreningen och förklarade 2008 års släktmöte öppnat.

§ 2 Deltagarna presenterade sig kortfattat, för att senare vid middagen berätta grenvis om närvarande, från- och förutvarande släktingar.

§ 3 Jan Ernberg utsågs till mötesordförande och Annika Alm Ekman till sekreterare.

§ 4 Protokollet från föregående släktmöte, 2005 i Köpenhamn, rekapitulerades i korthet och lades till handlingarna.

§ 5 Verksamhetsberättelsen kommenterades och godkändes. De informella ”slottsträffarna”, 2006 vid Uppsala slott och 2007 i Rosendals trädgård, fick vederbörlig uppskattning. Att gravarna i Karlskrona är i gott skick intygades av Bengt Ehrenberg.

Hemsidan (www.ernberg.info) fungerar bra, tack vare Johan Ernberg. En släkting har t o m uppmärksammat den i Minnesota och mejlat Jan! Släktkuriren som kommit ut med tre nummer berömdes för sitt intressanta innehåll. Redaktören Ingemar E. påpekade att ökade kostnader kan komma att begränsa utskicken till dem som ännu ej betalat medlemsavgiften.

§ 6 Den ekonomiska rapporten presenterades av kassören Annika Alm Ekman (se bilaga – *ej inkluderad i Släktkuriren*).

I sammanhanget diskuterades medlemsavgiften för kommande år. Den gångna periodens summa på 75:- för tre år har varit svårhanterlig, och styrelsens förslag att höja avgiften till 150:- per tre-årsperiod , alltså 2009, -10 och -11, antogs. Släktingar med samma adress betalar en avgift.

§ 7 Revisionsberättelsen undertecknad av Staffan Riben lästes upp.

§ 8 Mötet beviljade släktrådet ansvarsfrihet.

§ 9 Val av nytt släktråd: Då inga ledamöter av släktrådet avsagt sig sina hedersamma uppdrag följde släktemötet valberedningens förslag om omval för samtliga. Sammansättningen av släktrådet fram till nästa Möte 2011 är alltså följande:

Ordinarie:

Jan Ernberg (ordf.)

Annika Alm Ekman (sekr., kassör)

Michael Bergström

Bengt Ehrenberg

Ingemar Ernberg (redaktör för Släktkuriren)

Suppleanter:

Bernhard Bergström

Peter Brückner

Cecilia Cederström

Anders Ehrenberg

Johan Ernberg (webmaster)

Patrik Ernberg

Erik Hamberg

Gunilla Tideholm

Per Zetterqvist

Kristina Åkerman Klaesson

Ulla Øverengen

§ 10 Val av revisorer:

Ordinarie Staffan Riben

Suppleant Harald Ernberg

§ 11 Valberedning:

Michael Bergström

Per Zetterqvist

Ulla Hamberg

§ 12 Övriga frågor:

För vår kära Agneta Qwerin, tidigare revisor, och andra fränder som avlidit sedan förra släktmötet hölls en tyst minut.

Till släktföreningens informella ungdomssektion utsågs Anna Riben som samordnande.

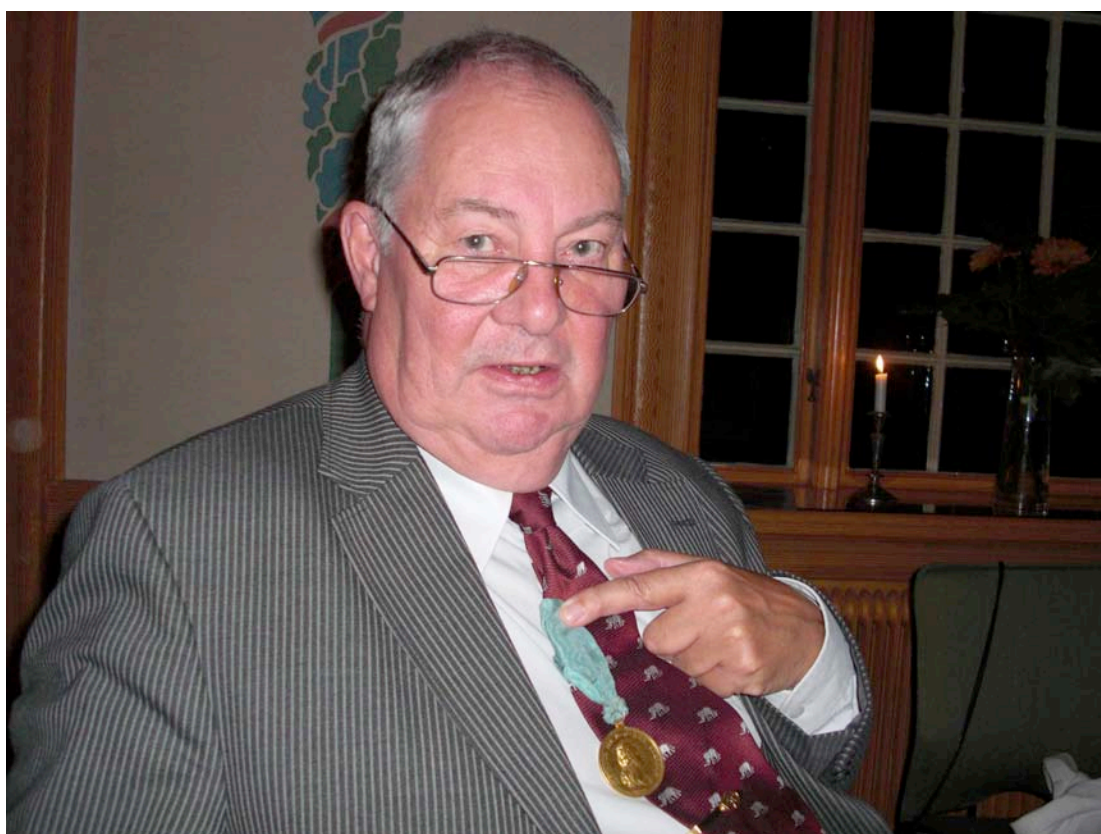
Inför en ev. ny utgåva av Släktboken och den pågående utvecklingen av Hemsidan har "Arkivgruppen" inom Släktrådet ställt samman en enkät för att fånga upp intressen och synpunkter. De närvarandes svar på frågorna blir grund för fortsatt arbete.

§ 13 Mötet avslutades formellt av Jan Ernberg.

Kl.18.00 fortsatte Släktmötet på Svenska Läkaresällskapet under glada och festliga former.

Annika Alm Ekman
Mötessekreterare

Justeras: *Jan Ernberg*
Mötesordförande

Bengt Ehrenberg med medaljen "Illis Quorum" som Ingemar Ehrenberg mottog för att ha organiserat resningen av obelisken på Slottsbacken

Erland von Koch (1910-2009)

till minne

Släktens äldste har gått bort

av Annika Alm Ekman

Vår frände, tonsättaren professor Erland von Koch har avlidit i januari 2009, ett par månader innan han skulle ha fyllt 99 år. Den framstående kompositören var verksam in det sista, berättar hans dotter Agneta. Hans många aktiviteter, inte minst med kontakter utomlands gjorde att han inte hunnit komma till Ernbergarnas släktmöten. Men han hade ett genuint intresse och minns gärna sin mormor Agnes Ernberg, gift Magnell, den konstnärliga krutgumman från Karlskrona. I sin bok *Musik & minnen* skriver han så här: "Min mödernessläkt var varmhjärtad, okonventionell, glad och hjälpsam. Alla ställde upp för varandra i alla situationer, inte minst under första världskrigets påfrestningar."

Av de fyra begåvade döttrarna Magnell blev (Karin) Kaju hans mor, som studerade måleri, lärde sig silversmide, illustrerade böcker, blev möbelarkitekt och samarbetade med bl a Carl Malmsten. När hon gifte sig med den unge tonsättaren och musikkritikern Sigurd von Koch skapade de ett hem på ett berg i yttersta havsbandet, ett rustikt timmerhus på Ornö med utsikt över fjärdarna mot Huvudskärs fyr. Kochens udde blev Erlands fasta punkt hela livet och skärgården var en ständig inspiration.

Inflyttade till Stockholm kämpade hans föräldrar med musikanmälningar och illustrationer för att klara ekonomin i krigets hårda dyrtid. Ännu värre blev förhållandena när den fruktans-värda spanska sjukan svepte fram i krigets spår – Sigurd von Koch dog i mars 1919, vid 39 års ålder. Erland var knappt nio år.

Så följde år när Erland betraktade skolan mest som ett hinder på vägen till musiken. På Östra Real bildade Erland skolans första jazzband och dirigerade som 16-åring en

"riktig" orkester på årsfesten. Han lyckades få lov att lämna gymnasiet för musikstudier, och hans yngsta moster Gull (pianist, min mormor) hjälpte honom att få studera för den förnämste pianoläraren, professor Lundberg. Och så kom han in på Musikaliska akademien och gick så småningom ut som musikdirektör, organist och kantor och begynnande komponist.

Som tonsättare har han en lång verklista, i olika genrer. Erland von Koch gjorde musik till Ingmar Bergmans tidiga filmer, visor, psalmmelodier, verk för stor orkester och kammar-musik och operan *Pelle Svanslös*! Musikkännarna kallar hans stil nyklassicistisk, en musik med nordisk ton, genomlyst av ljus och värme.

Som anförvant minns jag Erland som min mammas trofaste barndomskamrat – kusin Ullas vän som kom och läste högt för henne när synen svek. Och delade hennes kärlek till skärgården. Man kommer att sakna Erland på Ornö i sommar.

Rapport från Sydgeorgien

Av Anna Øverengen

Hej släktingar!

Jag heter Anna Øverengen och fyller 23 år nu i sommar. Resan från vilken vykortet kommer gick av stapeln i december 2007 i Ushuaia, Sydamerika och avslutades för min del i maj i Kapstaden, Sydafrika. Jag arbetade ombord på den holländska barken Europa (www.barkeuropa.com) som kock-assistent och jungman.

Jag har nu gett min farmor Ulla Øverengen tillåtelse att dela med sig av en hälsning jag skickade till henne den 23/3-07 från Sydgeorgien (men som inte nådde henne förrän 3/5-07!), som var ett av delmålen i sista etappen av seglingen.

Även min pappa, Hans Øverengen, har arbetat ombord, men han som skeppsläkare i Antarktis under en segling 2005. Året därpå

seglade vi tillsammans från Kapstaden till Azorerna, och sedan gav jag mig ensam av på en betydligt längre resa 2007.

Sydgeorgien 23/3-07

Hej min älskade lilla farmor!

Vi har nu lämnat den fantastiska blå kontinenten Antarktis för den om möjligt ännu mer fantastiska ön Sydgeorgien.

Seglingen upp hit var dramatisk, vi hamnade i en storm där 10 meter höga vågor kastade oss som en liten vante mellan isbergen. Man inser sin egen litenhet där ute på det stora havet. Vi, som känner oss så mäktiga i hamn, eller i lugna vatten, med våra höga master och ståtliga segel, är inte så kaxiga där ute i händerna på de ofantliga krafterna i det dånande havet.

Det vanliga schemat med 17-timmars arbetsdag var bara att glömma under dessa

dagar, alla var på vakt dygnet runt och sömn var ytterst lågprioriterat.

Känslan av att efter denna resa komma till något som jag utan att tveka kan beskriva som ett paradiset på jorden var överväldigande. Sydgeorgien fullkomligt kokar av liv. Och då inte liv i den bemärkelsen vi är vana vid, här finns knappt en människa och garanterat ingen bil, men djurlivet är helt enormt. Det är verkligen en speciell känsla att vara på en plats där djuren härskar. Ingen har en tanke på att fortsätta rakt fram om en pingvin eller säl bestämt sig för att korsas, och de som hemma är vana vid att bestämma över sina husdjur anpassar sig snabbt till ett lyda en 30 centimeter hög pingvins minsta vickning på högerfoten.

På nätterna är de enda ljusen de från stjärnorna och de enda ljuden de från djuren. Det plaskar i vattnet omkring oss från sälar som leker och letar mat, och fåglarna skriker från sina klippor och stränder.

Jag har kommit till en plats mer ren och mer äkta än något ställe jag någonsin varit på förut och vi 15 i besättningen (jag är säker på att övriga 45 passagerare skulle instämma) är överens om att vi aldrig sett, upplevt eller känt något liknande. Jag är så obeskrivligt ofattbart lycklig att det bara

Gordon Ernberg i Stockholm Om vad man kan finna på Internet och i Rotemansarkivet

Av Jonas Hök

Den Nederländske vicekonsuln och grosshandlaren i Karlskrona, Gordon Johan Magnus Ernberg finns noterad på CD:n "Sv. Befolkning 1890". Där läser man att Gordon då var 5 år gammal. Hans far, 39-årig Axel Ernberg var civilingenjör, grosshandlare och konsul, född i Karlskrona och gift med Edla Kristina Andersson, född i Offerdal i Jämtland. Axel hade i hushållet detta år även sin 3-åriga dotter Astrid Emma Kristina, samt två "ensamma" pigor, Alberta Danielsdotter 30 år och Carolina Petersson 26 år.

Läs om Gordon i Rotemansarkivet

Gordon har också lämnat spår efter sig i *Rotemansarkivet* i Stockholms Stadsarkiv. På denna Internet-adress kan man läsa om hur Gordon flyttade runt i Stockholm i sin ungdom:

<http://www.ssa.stockholm.se/sv/hem/Externa-lankar/>. Han föddes 12 feb 1885 i Karlskrona. År 1913 titulerades den 28-åriga Gordon "amanuens" när han den 22 maj flyttade från Karlskrona till Stockholm, in i Klara församling (rote 3) i fastigheten Bryggaren 3 som ligger vid Kungsgatan/Appelbergsgatan. Han var då ogift, inboende utan familj. Huset ägdes av änkekvinnan Julie Trolle-Bonde och Arbetar

bubblar i mig, och jag önskar så att du fick vara här och uppleva det som jag gör!

Hoppas att allt är bra med dig, nu är det bara någon månad kvar tills vi ses igen! Vårt nästa stopp är Tristan da Cunha och efter det är jag i Sydafrika några veckor. Fler vykort kommer!

Världens största kram från din alldeles egna
sondotter *Anna*

ringens Bank. Redan den 18 okt samma år flyttade Gordon "till annan fastighet inom roten".

Där blev han kvar några år tills han den 16 okt 1916 flyttade in till Kungsholmen (rote 4) i fastigheten Vattuormen 16 som ligger på Garvargatan-Kungsholms Hamnplan.

*Kungsholmen - fastigheten Vattuormen 16
i början av 1900-talet*

Hans status är nu "gift, sammanboende utan barn". Därifrån flyttade han tillbaka till Karlskrona 4 juni 1918. Sen bodde han åter i Stockholm, då med Elsa Abrahamsson (i släktföreningens Disgen-register står Abramson, är namnet rätt stavat?). Sen gör Gordon entré igen i Stockholm perioden 1920-26, men sedan försvinner han mystiskt, ty under rubriken *Fastighet* står: "Sök efter Bok över obefintliga", men där lyser Gordon med sin frånvaro (han flyttade då

till Karlskrona för att hjälpa sin far i familjeföretaget Ernberg & Co, som sedan kom i stora svårigheter under den stora depressionen; red:s anmärkning).

Teknisk Tidskrift från 1931

Gordon var med i styrelsen i Tekniska föreningen i Karlskrona, I detta nummer av tidskriften står bl.a. följande notis:

”....Tekniska föreningen i Karlskrona hade ett talrikt besökt sammanträde å Stadshotellet i Karlskrona onsdagen den 25 februari 1931 under ordförandeskap av ingenjör Segerberg. Efter inval av en ny medlem och sedan en del inkomna skrivelser och ärenden behandlats föredrogs balansräkning och revisionsberättelsen och beviljades styrelsen full och tacksam decharge för föregående års förvaltning. Årsavgiften bestämdes till samma belopp som för föregående år, dvs. 10 kr för medlemmar i Karlskrona samt 5 kr för medlemmar boende utom Karlskrona och medlemmar tillhörande Flottans ingenjörsförening. Vid val av styrelse och funktionärer utsågos i stället för ingenjör Segerberg som var i tur att avgå, konsul Gordon Ernberg, Karlskrona....”

Kommentarer av Jonas:

Med denna text vill jag informera de i släkten som är intresserade av sina anor att det finns ett och annat att hitta om nästan alla människor.

Jag vill rekommendera *Rotemansarkivet* som källa om ni vill veta något om någon släkting. Rotemansarkivet finns i Stockholms stadsarkiv och i digitaliserad form även på Internet. Det innehåller folkbokföringshandlingar. År 1878 skapades en helt ny kommunal organisation i Stockholm: Rotemansinstitutionen. Staden indelades i ett antal folkbokföringsdistrikt – rotar. Församlingsprästerna, som tidigare skött folkbok-föringen, klarade inte längre av att hålla reda på alla människor. Prästernas arbete övertogs därför av de så kallade rotemännen. Systemet var aktivt fram till

1926. Idag finns rotemännens uppgifter om den tidens stockholmare bevarade i Rotemansarkivet. En förutsättning för att hitta en individ i detta arkiv är att denne varit bosatt i Stockholm någon gång under perioden 1878-1926. Ett annat krav är att personen inte hela denna period varit satt under förmyndare eller varit inspärrad i fängelse eller mentalsjukhus. Det roliga tycker jag är länkarna till den gamla bebyggelsen, där de nämnda personerna en gång bodde.

Men lita inte på allt som sägs i arkiven. För hur var det nu med Gordons hustru – hette hon som ogift Abramson som det står i vårt släktregister (databasen Disgen), eller hette hon Abrahamsson som Rotemansarkivet hävdar?

Släktbilder

Vi har påbörjat arkivering och sammanställning av bilder av alla släktingar, ssk i de första fyra generationerna. Kan Ni bidra och hjälpa till med sådana kontakta Jan, tack!

**Jan Ernberg, adr. Näsbydalsvägen
6, 14tr, 18133 Täby. tel 08/758 08
92. Mail jan.ernberg@home.se**

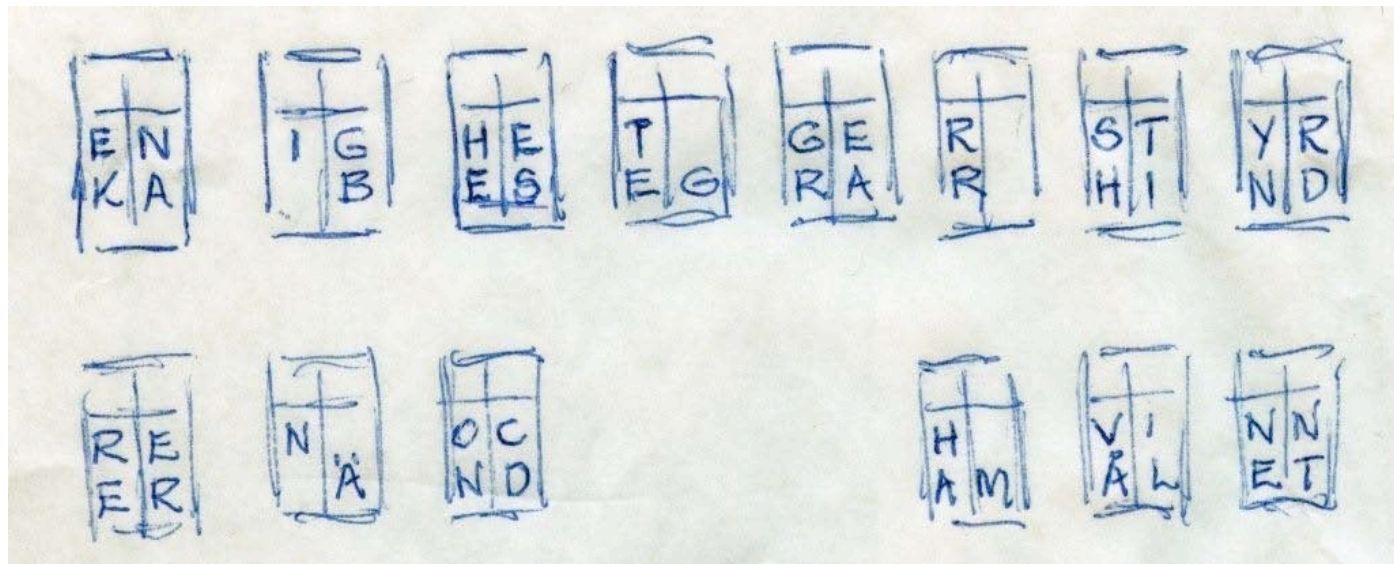
Ordförande Jan framför Gustafvas porträtt – och röda sjal

Illuminationen i Gustav Petterssons fönster

(se också fotnoten sid 1)

Hälsning från Bengt Ehrenberg

Som jag skrev i senaste släktkuriren fick jag inte ihop texten "Enighet ger styrka, besegrar hindren och vinner ändamålet" med antalet fönster på fasaden. I samband med släktmötet fick jag bifogade lösning av Brit Kockum (Bron) ritad på liten påse och inscannad.

Försökt skriva in bokstäverna i fasaden enl foto 2.

Ekvationen går ihop om man förutsätter att i övre tredjedelen av varje fönster fanns en gardinkappa eller liknande som hindrade/skymde monteringen av lampor. Då kvarstår två texter i varje fönsterrad och så det stämmer med bokstäver och mellanslag. Smart lösning.

Johan Otto Peterson -Ernberg hyllades 1873 som Blekinge Nations kurator i Lund

Sammanställt av Jonas Hök

Ur Nationens matrikel:

”Johan Otto Peterson-Ernberg, inskriven 1865, nu Ernberg, son af handlanden Robert Peterson (d. 1887) och Emma Olsen; f. i Carlskrona 4 april 1847; dimitterad ** från Carlskrona; juris. kand. 1872; vice häradshöfding 1874; akademisekreterare 1887; R. V. O. 1897. Han var nationens kurator 1873 och dess hedersledamot 1883.”

På Kungliga biblioteket finns ett arkiv innehållande Enskilda verser, skrivna för att hedra (högre stånd-) personer vid högtider som dop, bröllop, vid examenstillfällen eller begravningar. När Johan Otto blev vald till Lunds universitets kurator skrevs följande vers, som således bevarats till eftervärlden i nämnda arkiv.

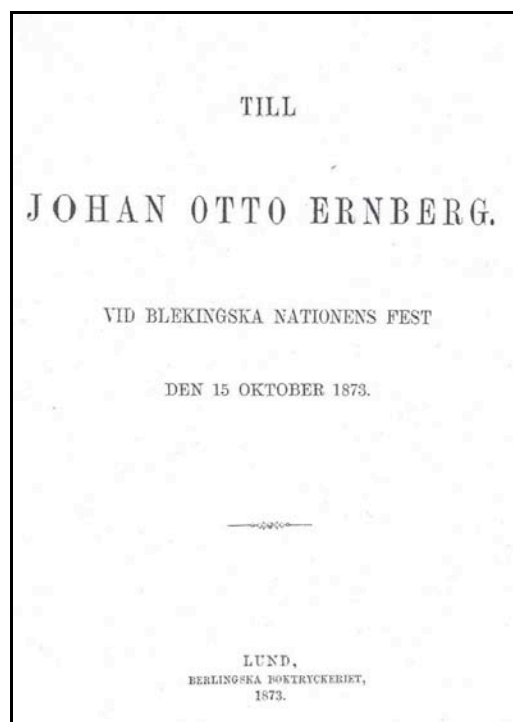
Otto Ernberg – sedermera akademisekreterare (“högskoledirektör”) vid Lunds universitet

** Dimittera = ”låta gå”, entledigad från Karlskrona läroverk till den högre undervisningen i Lund.

Du som vår vänskap och aktning pålagt den syssla,
med hvilken Westdahl i många år haft att pyssla,
Var god, stig fram, *Johan Otto Ernberg*, till bålen,
Ty, jemte vis-stumpen är ock Din denna skålen.

För det Du velat Nationen härefter hägna,
Derför vår tacksamhet utan skrymt vi Dig egna,
Ty detta kall torde något styfvare vara
Än bönder rannsaka i Torna och Bara.

Du hädanefter skall ”Lagman” nämnas med rätta,
Ty det är Du, som skall laga och hopasätta,
Om någonting uti olag skulle ha råkat,
När vi för mycket med våra lagor ha bråkat.

I hvarje gladt lag skall ”Lagman” ock sig infinna
Och skall visst ej vara förste man att försvinna,
Ty embetsmannen skall han nog veta att gömma,
Till dess i Dalby han ”bondbassuner” skall döma.

De diskussioner vid våra möten vi föra,
Skall han visst söka att rätt finurliga göra,
När protokollerna öfver dem han skall skrifva; –
Då kunna mönster för efterverlden de blifva.

Och så – det värsta – han skall vår kassa förvalta
Och om indrivning och tocke der föranstalta,
Och såsom björn en riktig flåbuse vara

Fast annars vänskap med trefligt umgänge para.

Dock mycket mer får han som kvarstår att sköta
Men med uppräkning vill jag ej tiden nöta.
I få ord sagdt: han skall följa Westdahl i spåren,
Såväl till gagnet som äfvenledes till åren.

Ja längan tid sedan denna generation
Har lemnat Lund och därmed trädt ut ur Nationen,
Bland yngre släkten skall du stå qvar och förkunna
Om oss och tider, då längesedan försvunna.

Enskilda verser – tryck för tillfället

Sammanställt av Jonas Hök

Kommentar till hyllningsdikten ovan – enskilda versen - till Otto

”Alla mina dikter är tillfällighetsdikter”, påstod Goethe en gång i tiden, fast på tyska. Goethe var en samvetsgrann producent av hyllningsdikter när så behövdes. Varje text föddes ur en situation, hade sitt tillfälle och sitt syfte. Tiotusentals skribenter från 1600-talet till långt in på 1800-talet stod för basvaran i den litterära produktionen i Sverige, verser, tal m.m. till och över kungliga och enskilda vid mer eller mindre högtidliga tillfällen. Om dem som inbillade sig vara Poëter skrev Samuel Triewald 1709:

Man får mer kackland’ svanesånger höra,
När man mer vers på trycket ser,
Än hösten gula blan’ af träna skalar ner.

Ingen har räknat dem alla, men det finns på Kungliga biblioteket (KB) ca 50 000 tillfälleskrifter från tiden före 1830. Tillfälleslitteraturen består till allra största delen av personskrifter, såsom bröllops-dikter, sorgekväden, gravtal, nyårs- och namnsdags-hyllningar, välgångsönskningar inför utlandsresor och gratulationer vid åtskilliga andra tillfällen och är en litteratur med utpräglad social funktion. Den är knuten till normala, men socialt betydelsefulla tilldragelser i människans liv, som giftermålet och döden. Dess tillfällen har ett bestämt datum och dess syfte är att framhäva och illustrera dagens,

händelsens eller personens betydelse. Gravskrifterna utgör den överlägset största gruppen och omfattar två tredjedelar av materialet. Den står som utvecklades vid stormaktstidens begravningar åtföljdes av enorma kostnader. Välkänt är hur högadliga lik kunde få ligga ovan jord i årtal, medan familjen sökte gnet ihop till begravningskostnaderna. Till utgifterna hörde den dödes förhållande i tal och skrift, och då i främsta rummet genom likpredikan.

Tillfällesdiktning var en vanlig väg att söka vinna någon makthavares uppmärksamhet och därigenom anställning. I början har sålunda skrifterna två mottagargrupper: akademiker och höga ämbetsmän. Men redan på 1670-talet minskade de adliga föremålen till förmån för borgliga adressater, främst köp- och handelsmän, men också hantverkare. Det betyder också att svenskspråkiga personskrifter blir vanligare än latinspråkiga.

Grundläggande för tillfälletryckens framtoning är formatet. Under stormaktstiden brukades i början antingen det dominerande folio- eller mot slutet av perioden kvartoformatet. Under 1750-talet sjönk snabbt andelen folio, vilket innebar en halverad pappersåtgång per enhet, eftersom det normala tillfälletrycket omfattade fyra sidor. Efter denna tid slocknade stormaktsdrömmen. Landet blev medvetet om sin litenhet. Det gällde att anpassa sig och mura en ny ekonomisk grund. Sverige börjar gå ner i skala. Högtider som bröllop och begravningar blir mindre pompösa och mindre kostnadskrävande tillställningar. Tillfälletrycken blir mindre till format och omfång.

Typografin blir enklare, med markant kortare titeltexter utan svassande retorik, satta med färre stilgrader. Under stormaktstiden var huvudregeln att text sattes med gotiska stilar (schwabach, fraktur), men redan vid mitten av 1700-talet började den i utlandet dominerande antikvastilen flitigt användas.

Vad kostade det då att trycka en tillfälleskrift på 1700-talet? I en kunglig

förordning 1757 fastställdes det maximala pris som boktryckarna fick ta för sitt arbete till sex öre kopparmynt per ark för exemplar på tryckpapper och åtta öre kmt per ark för exemplar på skrivpapper. Tillfälleskrift fick normalt rum på ett ark. En normal upplaga på 100 exemplar skulle därmed kosta 18 daler kmt om man nöjde sig med tryckpapper. Gick man på krogen kring 1760 kunde man för den summan få 16 supar eller i bokhandeln kunde man få 5 psalmböcker. Att skriva tillfällighetsdikter har knappast någonsin för den stora massan av skribenter kunnat fungera som en födkrok. I enstaka fall kunde det bli ett, dock osäkert, extraknäck. En form av meritering däremot – men framför allt en vänskapsplikt. Författarna var oftast släktingar och vänner till föremålen, och det är uppenbart att de flesta grav- och bröllopskrifter fungerade som stärkande knutar i en väv av släkt- och vänskapsrelationer.

Gustafva Petersons (f. Ehrenberg) porträtt (fotograferat från Daguerrotypi) omgivet av hennes sjal som finns i Michael Bergströms ägo (han ärvde den från farmor Elna).

Erik Hamberg guidar på sitt Postmuseum i samband med Släktmötet 2008

Dags att betala MEDLEMSAVGIFT för 2009 (-2011)

Medlemsavgiften garanterar information från föreningen. Endast genom att betala medlemsavgiften får du tillgång till kod för att kunna titta på exklusivt material på hemsidan (endast för medlemmar).

Medlemsavgiften till släktföreningen är facila 50:-/år.

Du kan också betala 150:- för en tre-års period, 2009-2011.
En avgift/hushåll.

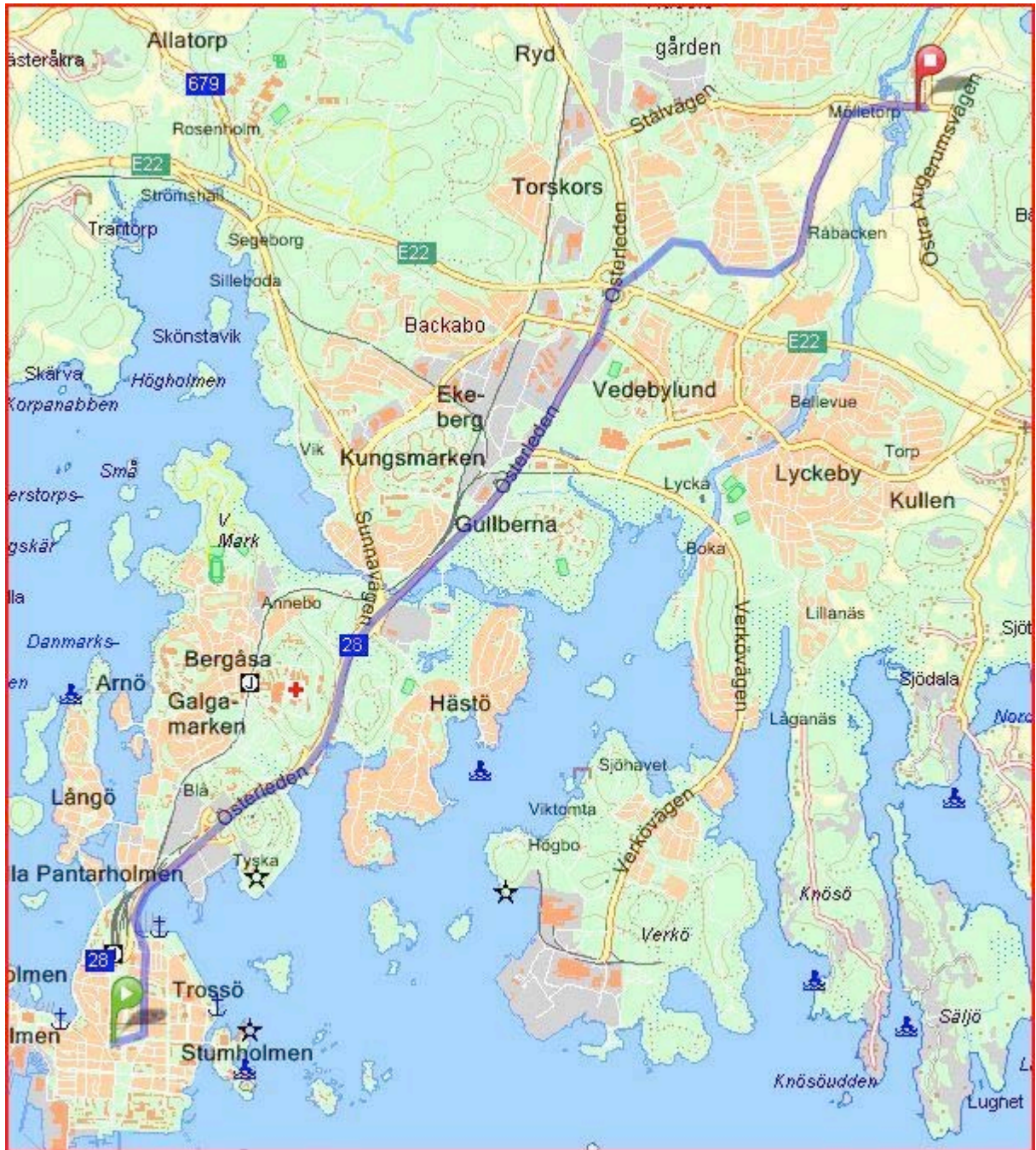
**Postgiro nummer 484 72 55-9,
Ernberg-Ehrenbergska släktföreningen.**

***För förfrågor om medlemsskap
och avgifter kontakta kassören
Annika Alm-Ekman är
08/6533090.***

Vägledning i Karlskrona sommaren 2009

(sammanställt 2008 av Bengt Ehrenberg)

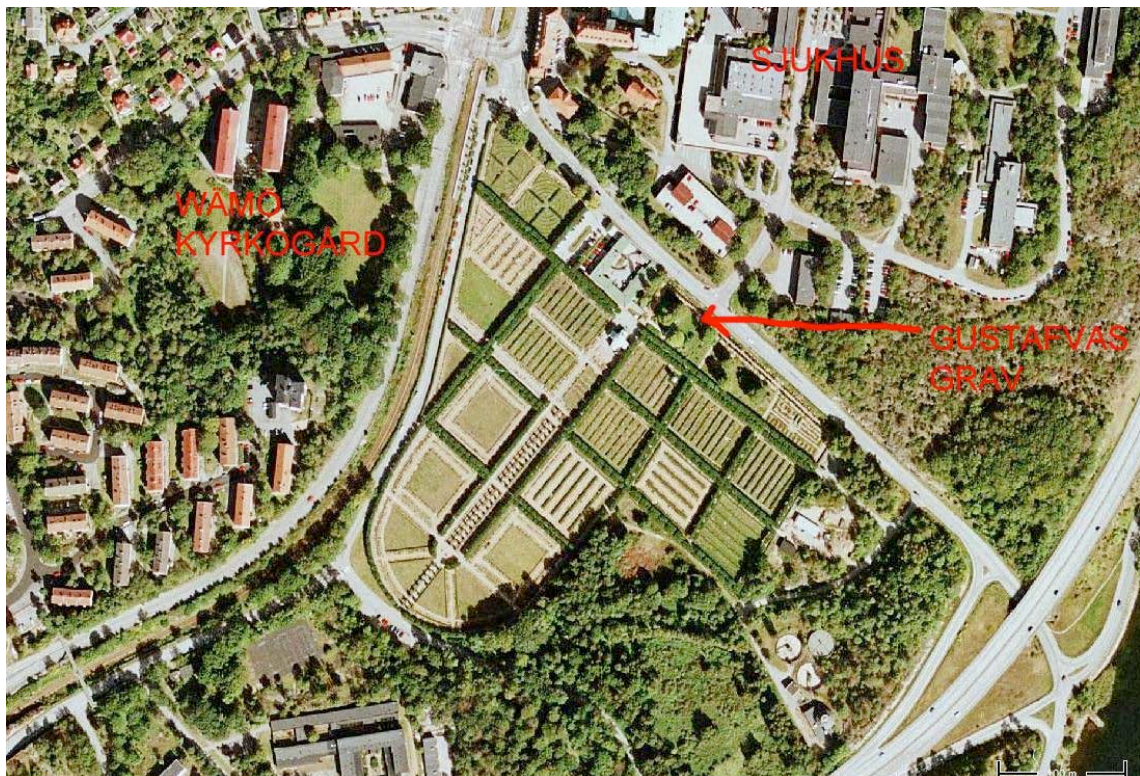
Vid besök i släktens centralort Karlskrona kan kanske bifogade kartbilder vara till nytta och hjälpa till att hitta rätt.

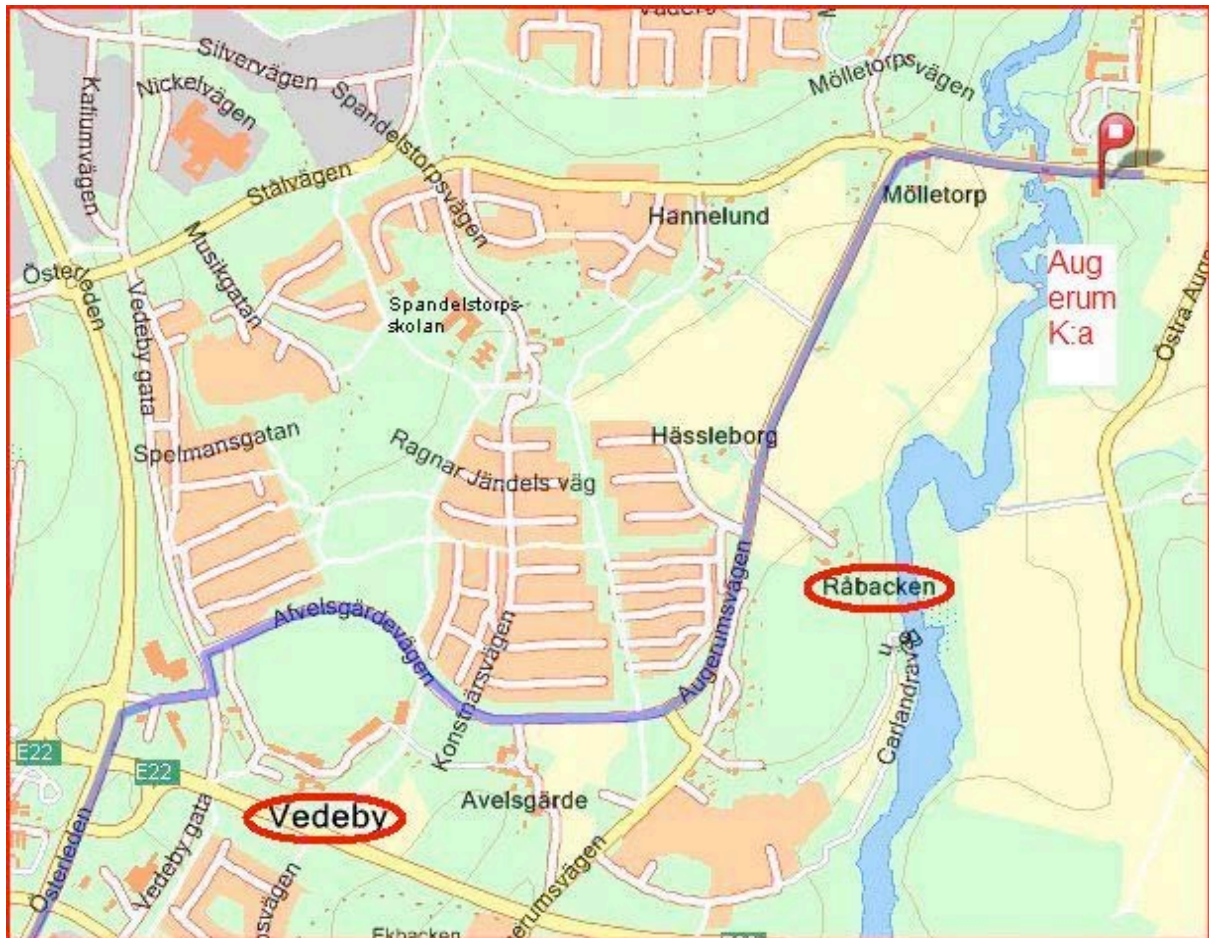
SLÄKTENS HUS PÅ TROSSÖ

GUSTAFVAS GRAV PÅ WÄMÖKYRKOGRÅDEN

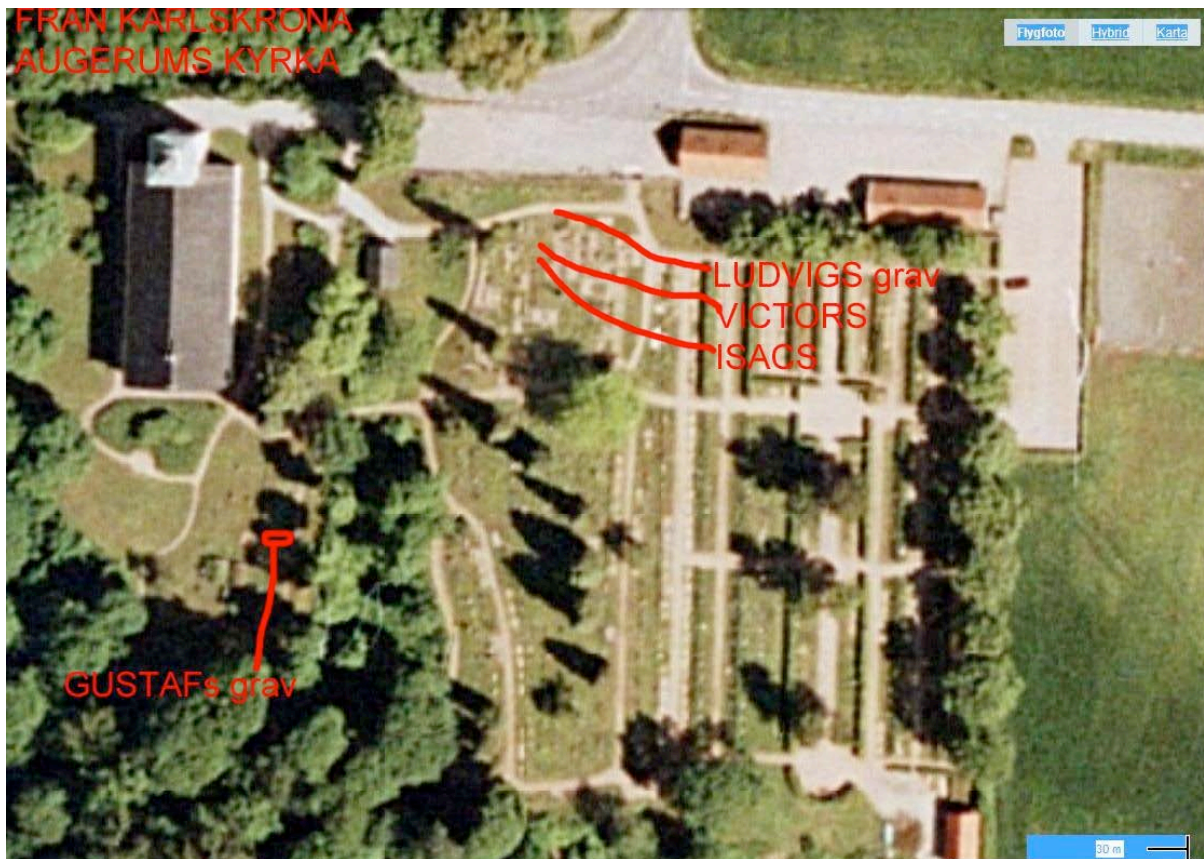

Översikt Karlskrona med vägen till Augerums Kyrka markerad i blått.

FÖR ATT HITTA TILL AUGERUMS KYRKA UTGÅ från E 22
Karlskrona Öst och följ vägvisning mot LYCKEÅBORG – se blå linje.
Av Wedeby (numera stadsträdgårdsmästeri) finns endast den norra
lagårdsbyggnaden med vällingklocka och några smärre byggnader kvar.
Råbacken – gult välhållet renoverat snickarglädjehus på slutningen ned mot
Lyckebyån är bevarat

DENNA FLYGBILD VISAR AUGERUM MED KYRKAN UPP TILL VÄNSTER DÄR VÄGEN FRÅN KARLSKRONA KOMMER. PARKERING OMEDELBART UTANFÖR KYRKOGRÅDEN

En blankett för alla syften. Skriv gärna på extra papper om platsen ej räcker.
Uppgifter till ADRESSREGISTER, SLÄKTREGISTER/SLÄKTTAVLOR och om
MEDLEMSAVGIFT

Dags att betala MEDLEMSAVGIFT för 2009 (-2011)!!!!

Medlemsavgiften garanterar information från föreningen. Endast genom att betala medlemsavgiften får du tillgång till kod för att kunna titta på exklusivt material på hemsidan (endast för medlemmar).

MEDLEMSAVGIFTEN till släkt-föreningen är facila 50:-/år.

Du kan också betala 150:- för en tre-års period, 2009-2011. En avgift/hushåll.

Postgiro nummer 484 72 55-9, Ernberg-Ehrenbergsska släkt- föreningen.

För för frågor om medlemsskap och avgifter kontakta kassören Annika Alm-Ekman är
08/6533090.

E-post adress:.....

Adressändring:

Namn:.....Adress (ev ny):.....

Postnr:.....Ort:.....

Land:.....Telefonnr (hem):.....

Ev övriga tel nr (fax-nr, arbete, landet osv):.....

0 Namn och adress till släktingar som borde få kallelse , Släktkurir m m (och sannolikt inte fått så):

0 Ifylles av mor- eller farföräldrar, föräldrar eller omtänksamma syskon, kusiner eller dylikt.
Namn, födelsedatum och föräldrar, **nyfödda 2008 -**, som jag känner till:

Sänd denna sida till adress: Ernberg-Ehrenbergsska släktföreningen, attn:Ingemar Ernberg, Smultrongränd 18, 18245 Enebyberg. Tel: 08/7688825. Mail ingemar.ernberg@ki.se
--

Namnteckning:.....Namnförtydligande:.....